

10 db. negyed Tiszavölgyi sorsjegyre előjegyzésére.

Legközelebbi sorolás folyó év május 15 én. Fő sorsjegyre 25,000 frt, kamatozás 4% a névértéktől. A sorsjegyeket a Tisza és mellékfolyói szabályozása és Szeged 1880. évi nyelvénye alapján egy részjegyre 25000 k. névértékű, a negyed részére tulajdonjogot és ezáltal igényt megnevező részjegyre, melyek az illető Tiszavölgyi sorsjegyre kifizetésre kerülnek.

Tiszavölgyi sorsjegyeket a Tisza és mellékfolyói szabályozása és Szeged 1880. évi nyelvénye alapján egy részjegyre 25000 k. névértékű, a negyed részére tulajdonjogot és ezáltal igényt megnevező részjegyre, melyek az illető Tiszavölgyi sorsjegyre kifizetésre kerülnek.

A következő táblázaton:

Yeremény- k összeg- e.	Adóvétel- nyeremények ki- sátásának 0- kamatozás	Kamatoló 0- kal	Ér- tel- leg vétel- e.
20.000	15	0	40.—
40.000	15	0	51.—
25.000	15	0	20.50
15.000	15	0	22.50
10.000	15	0	25.—
5.000	6 1/4	0	42.50
2.000	15	0	42.—
1.000	15	4% 50 frt után	66.—
500	0	4% 25 frt után	30.—

A főnyeremény nagyságát, a nyeremények adómentességét a negyed Tiszavölgyi sorsjegyek javára oly módon, hogy azoknak megvásárlása, különös tekintettel a főnyereményre, a sorsjegyek előjegyzését nyit 400 darab ily negyed Tiszavölgyi sorsjegyre, és tart f. é. ápril 4-től 12 ig. A sorsjegyeket a negyed Tiszavölgyi sorsjegyek előjegyzését nyit 400 darab ily negyed Tiszavölgyi sorsjegyre, és tart f. é. ápril 4-től 12 ig.

SWARZ M. DIVAT-ÜZLETE

Magyarország minden törvényhatósága megválasztotta már törvényhatósági bizottsági tagjait, csak szab. kir. Debreczen város törvényhatósága késik és aluszik.

Nem pártszempontból emeljük fel szavunkat, mert meggyőződésünk és véleményünk szerint azon egyén, és annak kompánistái, kik a pártszempontot hatósági tanácssterembe beoltották, méltán megérdemelték volna, és megérdemelnék a meg- és kiseprűzést.

A hatósági tanácssteremben a pártszempont nemcsak bénítólag, hanem rombolólag hat a közügyekre, és ennek kimagaslóbb példáját alig lehetne másutt találni, mint éppen nálunk Debreczenben.

Választhatnak be bizottsági tagok, kiket semminemű kötelék nem csatol e városhoz s kik épen ezért nem érdeklődnek és nem is érdeklődhetnek a város ügyei iránt, választatnak meg olyan tisztviselők is, kik nem birnak képességgel elvállalt kötelezettségük betöltésére, s a mit dolgoznak is, nemcsak hogy köszönet nincs benne, hanem botrány tárgyát képezik.

Csak Debreczenben, hol pártszempont áll a közügyek felett, ülhet diadalt az önkény s az erkölcsellenesség, az egyéni jog és közmorál felett.

Csak Debreczenben emelkedhetik fel egy Pap László, hogy hivatalos fedezet alatt nyilvánosan arcul csapja a társulási jogot, s hogy szabadon minden felelősség nélkül kotorázhasson olyan vagyoni, mely neki nem sajátja.

Mindezek és ehez hasonlóak nem csak eltűnnek, hanem párttekinetből istápolitatnak.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 — Egy szám — „ 5 —
Előfizetési pénz a minden közlemény: főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségben. Egyébként a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Ötásbós petisóért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több ízben hirtetések, alká szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Né v- vagy bérmentetlenül beküldött kszíratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyazintén kéziratok nem adának vissza.

Debreczen, ápril 7.

Magyarország minden törvényhatósága megválasztotta már törvényhatósági bizottsági tagjait, csak szab. kir. Debreczen város törvényhatósága késik és aluszik.

Nem pártszempontból emeljük fel szavunkat, mert meggyőződésünk és véleményünk szerint azon egyén, és annak kompánistái, kik a pártszempontot hatósági tanácssterembe beoltották, méltán megérdemelték volna, és megérdemelnék a meg- és kiseprűzést.

A hatósági tanácssteremben a pártszempont nemcsak bénítólag, hanem rombolólag hat a közügyekre, és ennek kimagaslóbb példáját alig lehetne másutt találni, mint éppen nálunk Debreczenben.

Választhatnak be bizottsági tagok, kiket semminemű kötelék nem csatol e városhoz s kik épen ezért nem érdeklődnek és nem is érdeklődhetnek a város ügyei iránt, választatnak meg olyan tisztviselők is, kik nem birnak képességgel elvállalt kötelezettségük betöltésére, s a mit dolgoznak is, nemcsak hogy köszönet nincs benne, hanem botrány tárgyát képezik.

Csak Debreczenben, hol pártszempont áll a közügyek felett, ülhet diadalt az önkény s az erkölcsellenesség, az egyéni jog és közmorál felett.

Csak Debreczenben emelkedhetik fel egy Pap László, hogy hivatalos fedezet alatt nyilvánosan arcul csapja a társulási jogot, s hogy szabadon minden felelősség nélkül kotorázhasson olyan vagyoni, mely neki nem sajátja.

Mindezek és ehez hasonlóak nem csak eltűnnek, hanem párttekinetből istápolitatnak.

A pártszempont ugylátszik nem ösmer méltányosságot, ez az oka, hogy épen Debreczenben olyan időre akarják halasztani a törvényhatósági bizottsági tagok választását, midőn a választók legnagyobb része, épen azok, kiket sokszoros kötelék köt Debreczenhez, tehát a város ügyei iránt érdeklődéssel kell hogy viseltessenek a mezei munkával, vagy munkáltatással lesznek elfoglalva, — jó terv, pártszempontból, de rozsz hatású lehet a közügyekre nézve, mert actió reactiót szül, s két párt erős tusájában a közügyek fognak még jobban szenvedni, s az elnyomottak a szándékosan eltiportak felül kerekedvén, nem lehet rozsz neven venni tőlük, ha azon egyéneket mellőzik, kik a közügyeket könyörtelenül vonszolták és vonszolják a pártszempont oltárára áldoztatul.

Az országgyűlés mindkét háza tegnap ülést tartott. A képviselőház a tőzdebiroság ügyét elintézte az igazságszolgálati bizottság javaslata értelmében; a főrendiház átvette tárgyalásra a kép. ház által tegnap elfogadott javaslatokat. A képviselő ház napidíjak ügyében 75 szavazattal a bizottság javaslata mellett (hogy a napi díjak lefoglalhatók legyenek) s 75 ellene. Az elnök a létező szabály mellett döntött.

Népámitás.
III.
Lássuk tehát a képet
Majdnem két évtizednyi stagnációra kényszerített nemzetünk lételének újjászülése hajnala két táborra oszolva, látjuk küzdeni fiait. Az egyik tábor vezére az opportunizást ír zászlajára vezérelvül, a másiké törvényes jog szentesítése követeleléssel lép elő s elveket követeléshez való szigorú ragaszkodás. Mindkét vezér tehát elveket vett vezérfonalul cselekményeinél.

Az utóbbi tábor harezosainak sorában látunk egy ifjút is, ki Leonidász hősiességével s a Titánok erejével küzd a zászlóra irt elveket s pedig e sereg számarányra nézve nem nagy, kisebb a másiknál s vezére bár szellemi, kire az öt világrész a tisztelt csodálatával tekint; de anyagilag szegény s a számtuzetes keserű kenyere munkabíró kezének szerzeménye; hivatalt nem oszt, nem kiintézt és rendjeleket, harezosainak a küzdelemben való kitartására nem ad egyebet a siker reményénél, a cél elérhetése iránti biztatásnál s a siker és cél elérése esetére nem ígér jutalmat mást, mint a hazafiai kötelezettség teljesítéséből merithető édes öntudatot. Nem lehet csodálni, hogy e materialisztikus korban a sereg számarányra nézve kisebb a másiknál; de ismét nincs mit csodálni, hogy oly kitartó, hősiessé, hisz a férfi-jellem ideálja a vezére, talizmánja a honszeretet, páncélja elvei, küzdelmének vívmánya a — haza, a független Magyarország És küzd a kised sereg, küzd az oroszlan bátorságával s az ifju mindenütt az első között. Tisztelet s bámulat tárgya ő. A lélekfűtő pedig e közben körülveszik őt és suttognak fülebe császbavakat: Jer a mi táborunkba, mi vagyunk az igaz hazafiak, vezérünk a „haza hőse”, s különben is egyet akarunk mindnyájan, mi azt a mit ti, csakhogy más uton más eszközökkel; a ti utatok tövises, a miénk rózsás; a ti vezéretetek maga is koldus-szegény, nálunk az utolsó koldusok tábornoki rangban és kényelemben él; ti küzdetek s talán el is estek a küzdelem során, mint a haza koldusai, mi küzdelem nélkül élni fogunk, mint a haza urai. Jer át hozzánk! lesz enned, innod, fényes ruhád s ruhádön csillogó érdemjel.

Igy a császbavak s az ifju mozdulatlan, mint a kőszobor, felel a költővel:
„ . . . Megtagadjam elveimet,
Azt a szentséges elvet?
Nem, Istenemre, nem!
Inkább szemétem, éhen veszek el.”

Van-e ki e kép látásra föl nem kiált: Nagyszerű, magasztos. Igen, e látomány fonséges; küzdeni s vérrel pecsételni az elveket, a férfi-jellem eszményképe. Az ily küzdelemben, így elesett férfiu emléket a nemzet osztatlan tiszteletének géniusa adja át az utókorának, az ily férfiu megérdemli a polgári erényt tartalmazó eserkoszorút nemzetétől.

És a másik kép
A közcsodálatot ébresztő hősiességgel küzdő ifju meginog, kilép a sorból, eldobja fegyverét s elhagyja a küzdelet. Nem mondja senkinek, hogy hová megy s miért? Vezére iránti hite ingott meg

talán, a küzdelem sikere iránti kétely szállta meg lelkét s eldobta inkább a fegyvert, mintsem elvei ellen legyen kénytelen küzdeni?
Kedélyt lehangozó kép; de a kiesinyhitű k számalunk öszinte s baráti részvéte követi.
Végül még egy
Az elesetnek, félre vonultnak hitt ifju nem sok idő múlva megjelenik. Homlokát nem övedzi többé a meggyőződés nyombusa, arculatja melyet az elvek szentségének fényugára a férfias szépség varázslatával vont be, eltorzult miként a kerítő hatalmába levő bünleányaié. Harczra készen jő; de egyik kezében toll helyett sár, másikban kard helyett — dorong; azaz egykori vezérét, s táborát dobálja meg, emezt elvei ellen forgatja, suhogtatja. A lélek vásárlók által megejtett férfi a kerítő szerepét vállalta el s tulliztatja amazokat s pokoltól kölesözött érvekkel akarja bizonyítani, hogy a hazafiaság csak ott van az ő táborában, mint a hol az államférfiu bölcsesség a köpönyeg-forgatás-ban s az elv „az eszélyesség logikájában” nyilvánul
Van-e, ki láttára föl nem kiált: oh be undok.

És most kérdjük a Debr. Ellenőrt, e három képben rajzolt alak közül melyiket választaná ideáljának, a politikai elköles követendő mintaképének? — Talán egyiket sem? Vagy egyiket, másikat? Bármint kapjuk is a választ kérdésünkre azon meggyőződést érleli bennünk, hogy nem utca-suhanczoknak irunk tetszetős, hanem a D. Ellenőrnek tanulságos olvasmányt, midőn (T.) betűs vezércikkirőjének hü arczképével szolgálunk neki.

Nem hiszi a kép hűségét? Magyarázzuk meg a képletet beszédet s kérdezzük meg Tövíölgyi urat magát: találja-e az első képben rajzolt ifju hősiessé küzdelme, a másodikban elveivel meghasonlott lélekkel való ferevonulása, elhallgatása? A harmadik kép hűségére nézve nem kérünk választ, majd eleje tartjuk a tükröt s látni fogjuk a hasonlatot.

És hogy e parabola mindenki által érthető legyen: adjuk Tövíölgyi Titusz ur életpályájának történetét.
Brutus.

A debreczeni birtokviszonyok alakulása s a kaszáló-kérdés.
Debreczen, ápril. 6.
II.

A puszták egykori birtokosainak zálogba adó örökösök közül a később bekövetkezett zavaros időkben számosan kihaltak, ismét számosan lettek notázva s hitlenség címén sokan elvesztették vagyonaikat s jogjaikat, melyek aztán a kir. fiscus birtokába kerültek.
Ezen az uton a kihalt vagy hitlenségbe esett zálogba adó földes urak és földes uri örökösök helyén a kir. fiscus és csalakozott a zálogbaadók és zálogváltásra jogosítottak sergéhez.

A puszták, melyek a fentebbiek szerint a Debreczen város zálog birtokába kerültek, részben erdőtelen, részben erdő puszták voltak.
Az erdőtelen puszták közé tartoznak Boldogfalva, Szepes, Ebes, Hegyes, Macs, Ondód, Ohat, Zám, Mátá, Zelemér, Parlag; az erdő puszták közé tartoztak: Pacz, Fancsika, Bám, Haláp, Csere, Monostor, Gut.
Az Ohat, Zám, Mátá külső közös legelőnek fenthagyatván, a többi ugy az erdőtelen, mint az erdő puszták a városi polgárok között kiosztattak, a kiosztás eleinte ugyan minden évben, majd később három, utóbb két évenként történt.
Az erdőtelen puszták nyilasonként mértőkilleg lettek kiosztva, a városi házzal bíró polgároknak, az erdő puszták ellen-

ben boglyásonként, mint mondani szokás szakállal osztattak ki, mivel a későbbi időkben kiszáradt s haszonvetőkévé vált tisztás helyek, a kiosztás idején haszonvetetlen mocsárok voltak, és mivel a fák és bozót területéhez képest kisebb vagy nagyobb területről kerülhetett le egy boglya széna, s így a kiosztásnál mértőki munkát használni nem lehetett.

Innen magyarázható mai napon azon területi nagy különbség, mely a kaszáló birtokosoknál boglyás és boglyás között tapasztalható, hogy míg egyiknél egy boglyás alig tesz 3000—3500 négyyszög ölet, addig másik boglyás kaszáló 10,000 négyyszög ölnél is többet foglal magában, mert meg kell jegyeznünk, hogy az erdő pusztáknak felosztása s határolása mai napig is ugy áll, mint a legregőbb időbeni felosztás alkalmával megállapítva, hogy a kaszáló birtokosok csak egész kiterjedésükben lehessen eladni, s azokat eldarabolni ne lehessen, mely szabály pontosan meg is tartott.

Az erdő s erdőtelen pusztáknak felosztását, mely utóbbiak későbbben tanya-föld néven említtetnek, nem úgy kell érteni, hogy azok évenként vagy három, avagy minden hét évben egészben tényleges új felosztás alá kerültek volna, hanem csak úgy, hogy a felosztási munkálat legregőbbben ugyan minden évben, később három, majd két évenként revisió alá vétetett, és aki vagy a szabályokat megszegte, vagy a czensust nem fizette, vagy a földmívelésre szükséges marháit, avagy testi képességét elvesztette, vagy végre adója elszegényedése folytán alább szállott, attól e földek egészben vagy részben elvétettek és másnak adttak.

Meg kell jegyeznünk, hogy ezen időszakban az erdő puszták arra is szolgáltak, hogy a rölök a város által levágtatott fa a polgárok faizási szükségletre fordítottak.

1773-ban vagyis a gróf Forgács Miklós féle commissió működése idejében némi változás állott be, a nevezett kir. biztos ugyanis elrendelte, hogy Debreczen város szerzeményeit képező erdő s erdőtelen puszták között az Ondód a házbirtokosok közt tulajdoni joggal véglegesen osztassék fel, s kinek-kinek a beltelke után esendő földrészt változhatlan tulajdon birtokába házatáni föld címen adassék át. Mely intézkedés először hozta be a Debreczen városi polgárok közé az ingatlan tulajdon s birtok jogát a külső földekre nézve, mivel azelőtt a városi polgárság csupán a városi beltelkekre s némely a város közelében eső szőlőskertekül kiosztott kevés földekre nézve birt.

Ugyanezen grf. Forgács féle királyi bizottság az erdő s erdőtelen pusztákon az ugynevezett censionális földek használatára módjában is nagyobb állandóságot hozott be, elrendelvén, hogy a censionális pusztá földek tanya földek és csere kaszáló név alatt — a házzal bíró polgárok között 7. esztendei idő tartamra osztassanak ki, de csak azon polgároknak, kik beltelek birtoklása mellett egyszersmind szántás vétéssel és barom tenyésztéssel foglalkoznak, és a 7 év elteltével is, a polgártól birt földje ok nélkül elne vétethessék.

Ezen kiosztásnál egyrésztől az adó, más részről az igaz szűzágok és a gulya beli marhák birtoklásának mennyisége vétetett kulcsul.
Ugyanezen kir. bizottság az erdő pusztákra nézve még azt is elrendelte, hogy a vágatandó erdők szektiókra vágás terekre osztassanak, és a fabeli illetőség csak házbirtokos polgároknak szolgáltatassék adójok mennyiségéhez képest, csupán a vágatási költséget tartozván azok a városnak meg téríteni.
A legeltetésre nézve az eddigi gyakorlaton, melyszerint a Hortobágy folyó mellékén fekvő erdőtelen puszták, s a várost környező és a város tulajdonképeni

M-BAZÁR 5-ik szám alatt.

Vecsey-ház.

határát tevő legelő földek — közös legelésre használtattak. — e kir. biztosság változtatást nem tett.

A grf Forgács Miklós kir. biztossal megállapított használati módja az erdős és erdőtelen pusztáknak 1818-ik évig tartott. Ezen időpontig tehát Debreczen városban és határában senkinek sem volt egyéb magán tulajdona mint a városi beltelkek és a gyümölcsös kertekként a város közelében kiosztott csekély kiterjedésű szőlős kertek, mihez az utóbbi időben a kir. biztosság rendelkezése folytán kiosztott hazutáni földek is járultak.

Minden erdős és erdőtelen puszták csak a beltelkeknek beneficiumát képezte, anélkül, hogy az időnkénti használati használatában állott földet tulajdonának tarthatta vagy nevezhette volna.

A grf Forgács intézkedése az erdős és erdőtelen puszták felosztására és használatára vonatkozólag hatályban volt 1818 évig. 1818-évi azonban a debreczeni birtok viszonyokban igen jelentékeny fordulat állott be.

Már fentebb említettük volt, hogy a m. k. Kincstár részint kihalások részint hűtlenségek s ebből eredt jószág vesztések folytán a Debreczen környező és debreczeniek használatában állott erdős és erdőtelen puszták némelyikében jelentékeny birtok jogokhoz jutott, elanyira hogy több puszták egészben, ismét több puszták részben a kir. fiskus illetőleg camara rendelkezése alá került s az összes zálogsnak kiválthatási joga legnagyobb részben őt illette.

A kir. camara legutolsó zálog pótléki szerződése 1808 február 18 lejárván 1818 esztendő október 28 31110 sz. a. kelt legfelsőbb rendeletben 1808 évi február 18-tól számított 32 esztendőre az Ohat, Zám, Halap puszták és a Bánk, Fancsika, Monostor Hegyes pusztákban levő fiscalis portiók 635385. conv. forint 38 1/2 kban Debreczen városnak újra inscribáltattak.

Ezen nagy összeget az annak kifizetésére tűzött 5 évi határidő alatt Debreczen város pénztára kifizethetni nem reménylve ezen alkalomból felhívta az erdős és erdőtelen pusztákat használó polgárságot, hogy az összeget a kir. kincstárnak sajátjokból fizessék le a kitűzött időkben, és a kezeik közt levő czensuális földeket, mint alzálog birtokokat tartsák meg szinte 1808 évi febr. 18-tól számított 32 évre alzálogként, e végett az erdőtelen pusztákon minden nyilas földért 100 ezüst forintot az erdős pusztákon pedig minden boglyás kaszálóért 12 ezüst forintot fizessenek, s birják és maradékaik és birhassák azon eddig általuk czensus fizetés mellett használt földeket mint saját alzálog birtokaikat a kikötött 1808 febr. 18-tól számlálendő 32 zálogos év lejártáig illetőleg addig, midőn azok vissza fognának váltatni.

A földbirtokosok a kir. kincstárnak fizetendő összeg kifizetésére, e célból addig czensus mellett birt földjeinknek nyilasonként 100 forint és boglyásonként 12 forinttal leendő alzálogba vételére ajánlkozván, az 1818 december 24-én megkötött a város és az egyes polgárok közötti alzálog szerződés, melyben minden nyilas földre 25 ezüst forintot, minden boglyás kaszálóra 4 ezüst forintot előlegesen lefizetvén, a zálog summának többi részét 5 év alatt

kifizetni kötelezték, és a kitűzött határidőkben valósággal be is fizették. —

Ezen alzálogba vétel által mind az erdős, mind az erdőtelen pusztabeli birtokosok azon földeknek melyeket addig nem tulajdon joggal, hanem csak évekről évekre czensus mellett használták a zálog kiváltásáig tulajdonosaivá lettek.

A külföld.

Borzasztó földrengés.

Chioszban földrengés volt, melynek pusztításáról iszonyú hírek érkeznek. Harmecz helység elpusztult és több ezer ember vesztette életét. A lakosság távozik a városból a nélkül, hogy eltakarítaná halottjait. 40,000 ember van hajlék, ruha és élelem nélkül. Midhat pasa újból küldött két hajót orvosokkal, élelmszerrel és sátrakkal. A Chioszból érkezett táviratokban kenyeret kérnek és esedeznek, hogy Európa segítse őket.

Konstantinápoly. ápril 5. Külön levelezésünk jelenti Chioszból: Az egész szigeten közel 4000 ember vesztette életét; csak magában Chioszban találtak 1400 hullát. Sarkies, Kalimassia, Vassiliones és Voverato, legtöbbször szenvedtek a rengés miatt. — A földrengés tartós volt. Sadyk kormányzó elutazott, hogy segítséget hozzon. — A szultán két hajót élelemmel és sátrakkal küldött Chioszba.

A tuniszi lázadás

Tuniszi hírek jelentik, hogy a tuniszi határlakosság forrongása folyvást terjed hoszas idő óta előkészített, francziaellenes propaganda ingerli őt az ellenállásra. —

A tuniszi hatóságok az a hirt terjesztik, hogy Franciaország, ellentétben a törvénnyel tuniszi területet tart elfoglalva. A krumirek közt, az egész határ hosszában nagy mozgalom uralkodik, egész éjjel őrtüzeket gyújtottak. A felkelők azt állítják, hogy az olaszok segíteni fogják őket. — Souksaraból érkezett hírek szerint a csapatok akként vannak elosztva, hogy a határt esetleges támadások ellen megvédehetik; számuk azonban csekély arra, hogy a tuniszi területet átéljék és ott megfenyítsék a krumireket.

Oportóban köztársasági czélú lázadás tört ki. A lázadók a színházban torlászolták el magukat.

Franciaország formalisan tudatta a hatalmakkal, hogy a tuniszi határon esetleg megindított hadműveleteknek egyes egyedül az a céljuk, hogy megvédjék Algériát a nyugtalan törzsek támadásai ellenében. Tunis megszállásra vagy függetlenségének fenyegetésére nem gondol Franciaország.

A fővárosból.

A holttest égetés kérdésével a fővárosi orvoskör huzamosabb idő óta foglalkozik s már két ízben adtak alkalmat arra hogy ezen kérdés nálunk is szakemberek megbeszéltessek.

mint költői tehetsége által tünt fel. Laura Teracina irt egy 46 énekből álló költeményt. Általános ismert a gandesheimi Hrotsuita tudománya és irodalmi munkássága. —

Karsch Louiza, ki 1791-ben Berlinben végezte földi pályáját a legnagyobb nyomorúság között, kitért a költőnő volt, úgy, hogy a tudós világ őt a „nemeket Saphojának“ nevezte. — Byms Annát pedig „brabant Saphoként“ tisztelték. Szép tehetséget tanúsítottak még Droste-Hülshof Anna, Brachmann Louiza, Helvig Amália, Niendorf Emma és Pichler Karolina.

Angolországban Hemans Felicia, Cook Örszét, Landon Láticia és Morton Karolina. Oroszországban Rostopein Eudoxia. Csehországban többeken kívül Nomec Borbála. Spanyolországban pedig Fernan Caballero.

A regényírás terén a nők nagyon előrehaladtak. Ugy pl. az angol regényirodalom egy tekintélyes része a nők reprodukciója. Franciaországban kitértette magát e részben George Sand (Dupin Aróra), körül életirója mondja: „Lang nyelvvel kölcsönözött a szerelemnek; keserűséggel festé a kedély panaszait; bevesen szólt a társadalmi egyetlenségek igaztalan volta ellen. A szenvedély, bölcsészeti politika egyenlően ihlettek meg őt. Negy,

Ugyanezen érdeklődők most egy lépéssel tovább mentek, a mennyiben ugyanis emlékiratot dolgoztak ki, melyben felsorolva mindazon érveket, amelyek a holttest égetés mellett, szólnak, kiterjed arra is hogy ezen intézményt a fővárosban is életbe kellene léptetni, minek folytán azt indítványozzák, hogy az orvosi-kör, tekintve a közegészségi előnyt, a mely ezen rendszerrel összekötésben áll, vegye kezébe ez ügyet s hasson közre hogy az az illetékes hatóságnál érvényesíttessék. — Az orvosi-kör legközebbi ülésében fogja ezen emlékiratot tanácskozása tárgyává tenni.

A nagy-stáció utcában már évek óta lakott egy Fritz Eduárd nevű egyéniség, ki a Józsefvárosban, mint csudadoktor volt ismeretes. Ezen uriember ugyanis évek egész során — a nélkül, hogy a rendőrség figyelmét magára vonta volna — házról házra járt az általa kotyvasztott csudaszerekkel s uton-utfélen hirdette azoknak minden betegség elleni gyógyhatását. —

Sok hiszékeny vevőre találhatott s jól mehetett üzlete, mert ebből egy kis vagyont is szerzett. De végre tegnap mégis utolérte a nevezis, mert magán panasz folytán letaróztatott és a rendőrségre kísértetett.

Reimann Francziska erzsébet-téri tőzsde-tuladonő balti leánya Abvexer Czeczilia bélyegvásárlás végett átvett 200 firttal és 50 forint ára kieserelendő bélyeggel eltávozott s nem is tért vissza. A rendőrség a tulajdonosnő jelentés alapján elrendelte a nyomozást.

A közbiztonság mögött levő berek száraz árkaiban 24—30 éves nő holttestét találták.

Engelbach alkaptány azon gondolat-ra jött, hogy hátha ezen két eset között némi összefüggés létezik, s már az említett tőzsdetuladonőnőért akart küldeni, midőn az hivatalos helyiségében önként megjelent, s gyanuját fejezte ki, hogy vajjon a lapokban olvasott eme gyilkosság áldozata nem-e az ő eltűnt baltai leánya.

Engelbach megmutatta a leány kendőjét és tározóját s ezekben a nő azonnal a leány tulajdonára ismert, midőn pedig kiment a temetőbe a halottas házba, az ott megmutatott holttestben Abvexer Czecziliát határozottan megismerte. A házbeliek azt adják elő, hogy a leánynyal előtte való napon egy esavargó kinezős egyént láttak beszélni, kit a leány Benedeknek szólított s valószínű, hogy a leány, ki másfél év óta szolgált már e helyen, ennek csábítására szökött meg a pénzzel s ennek lett áldozatává; ámbár megmagyarázhatatlanná és titokszertvé teszi az esetet az, hogy a tulajdonosnőt átvett pénzt és bélyegeket a leány keblében papírba göngyölve minden hiány nélkül megtalálták s kulesai és saját pénztárczája szintén érintetlenül mellette fektüdtek. A rendőrség minden irányban erélyesen megindította a nyomozást.

Debreczeni színház

(T. L.) Szerdán, ápril 6-ikán Pajor Emilia jutalomjátékát adattott: „A

falu legszebb leánya“ népszínmű 3 felv. Irta Báthori Romanesik Mihály.

Tombor G. (Bézei) szereti Pannát, (Pajor E.) ez is szereti őt, de ezt Gábor nem hiszi, s próbára teszi a leányt. Ez a rendkívül sokat ígérő expositió.

A 2-ik felvonásban Gábor felkölti a Panna fétekenységét az által, hogy egy „személy“-lyel legyeskedik pálmát et publice. Ez a érdekfeszítő bonyolalom.

A 3-ik felvonásban megértik egymást hamarosan. Ez a mindenkit meglepő váratlan kifejtés.

Van azonkívül a darabban még egy másik szerelmes pár is Turbaes Gyuri (Sz. Németh) és Ilona (Lánczi Ilka). Turbaes romantikus hajlamu legény, s hogy még inkább felkorbácsolja az Ilona forró szenvedélyét elmegy bujdosni. Különböző irni tud, de olvasni nem. Sz. Németh legalább olyasmit beszélt, van továbbá egy cselszövő vénasszony, aki azt akarja elhitetni Tombor Gáborról, hogy bigámist akar elkövetni, van egy lelkiismeret furdalta módos paraszt, — egy Gonoszféle kovácsmester, egy rakás régi és jó, új és rossz népdal, és sok szószaporítás. Enyből áll a falu legszebb leánya, melynek itt ott felesillámó népies nyelvezete érte feljebb valamit.

A jutalmazottat tapssal fogadta a közönség; egy hatalmas szalagallatott koszoru és egy szép virágkoszorú képezték különben a meglepetés tárgyát.

Megemlítjük még, hogy Pajor E. és Dömjen R. lakkezipőben és lakkeszizmában parasztleányoskodtak, és hogy Szatmári igen mulattató alakot csinált a kovács szerepében.

Közönség közép számmal, aminek különben az esős időjárás is lehetett az oka. —

UJDONSÁGOK.

* A női iparegyesület megalakítása érdekében, mint az alábbi meghívásból látható — vasárnap érkezzet lesz. Részünkről is melegen ajánljuk ez ügyet a városi közönség becses figyelmébe.

* Meghívás. Egy városunkban alakítandó „női iparegyesület“ s ezzel kapcsolatban felállítandó „női-ipar-bazár“ ügyében a városház kis tanácstermében f. évi április hó 10-én vasárnap d. u. 3 órakor megtartandó előértekezletre van szerencsém egész tisztelettel föl hívni az ügy iránt érdeklődőket. Debreczen, ápril hó 6. A kezdeményezők nevében Bevilacqua R.

* A nyári szini-saison Nagyváradon május hó 10-ikén veszi kezdetét. Az aradi színtársulat fogja működését megkezdeni. Minden szakmakörre a vidék kiválóbb erői vannak szerződötve.

* Az idej májusi előléptetés ápril 23. 24-én fog közzététetni. A magasabb rangú tiszték közt aránylag nagyobb lesz az előléptetés, mint máskor, ellenben az alsóbb rangúak, a kadettek és a tiszt helyettesek avancementja csekély mérvű lesz, a katonai törvényszékek ujjászervezése tételezi föl.

* A színház köréből. — Négy jutalomjáték lesz még ez idényben. Szombaton a Mándokyé, hétfőn Szatmárié, szerdán Hunyadi Margité, csütörtökön pedig a Tóthfalusié. Ez utóbbinak jutalomjátékán a városi dalárda is közre fog mű-

cziek Avignonba küldöttek, hogy XI. Gergely pápánál kieszközölje a békét; kit Orbán pápa Rómába hívatott, hogy tanácsát kikérje: miképen lehetne az egyházi bonyodalmakat legombolyítani? s kinek műveit a florenzi akadémia „remekeknek“ declarálta. — Galeazzo Malateste oly művelt és tanult volt, hogy bölcsészeti tárgyakról nyilvános vitákat tartott. Ennek unokája pedig, Constanza Varano annyira igyekezett néjét utólni, hogy 14 éves korában latin beszédei és levelei által feltűntést okozott. — Battista Montefeltro a bölcsészeti vitákban nyilvánosan vett részt. — Kaszandra Fedele, milánói régi nemes család sarjadéka, Páduában nyilvánosan vitakozott s egész életét, melyet állítólag 102 évre vitt fel, a tudományoknak szentelte. —

Kiváló helyet foglal a tudós nők között Agnesi Maria, ki a mennyiségtanban és a bölcsészeten tüntette ki magát. 15 éves korában értette már a francia, spanyol, német, görög és héber nyelvet. 20 éves korában pedig mintegy 200 filozofiai tételt oly alapos érveléssel védelmezett, hogy a hallgatók és vitakozók általános csodálkozását költötte fel. Irt továbbá egy mennyiség-tani művet, melylyel a tudós világ tiszteletét és becsülését hódította meg magának. Ezen művének alapján Benedek

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A nőkről a nőknek.

(Tanulmányok a női emancipációból.)

A nőket gyakran vádolják szellemi szegénységgel, képtelenségnek állítva őket — komoly dolgokra.

A történelem muzsája meghazudtolja ezen állítást, melyet Horváth József a következőkben állított össze.

A költészetben többen jeleskedtek. Ilyen volt a görögönél Sapho, ki költői tehetségénél és műveinél fogva az ókor legjelesebb költőinek sorában foglalt helyet, s ki egy külön versnemet formált. Sulpitia, egy magasrangú római asszony, a ki az első század végén, Domitian uralkodása idejében élt, irt egy satírát. Proba Falconia szintén tudós asszony volt, élt 379. táján, s „Cento Virgilianus“ czimű munkát irt, melyben az ó- és új-testamentomi históriát Virgiliusból átvett versekben adja elő. — Lucrezia Tornabuoni híres egyházi költőnő volt. Stampha Gaspara pedig kora Saphójának nevezetett. Isotta Nogarola latin elegiai által ismeretes. Izabella Andreinit kitűnő erkölcsű nőt lyrail bülteményei tették híressé. Veronika Gamkra már 22 éves korában úgy tanultsága,

ködni. —

jövő hét fo-

bucsut venn

* Az

száma csen

Még nem re

behozva: m

urhoz érkez

az országba

tezik.

* Szó

lamvasuttár

szedérfa ül

rozatot már

orsovai von

* Már

holnapután

telve ajánlj

Nehéz, kú

Mándoky ig

ez időszakot

ellentétek e

rezeeni köz

ládatlan az

akarattal vi

* Eg

nap delután

dozó gyerm

hetes, s egy

Már megfult

ország nyom

dig minden

* Fel

gatás volt t

halt az egy

jai, lecsukó

zonnyiták a

ték tebt a

taligára, s

ház felé. M

ség csodálk

kapuja előtt

lában támitó

beteg lett.

jában sem v

* Viz

szörnyű ese

Egy szegény

hidra, a foly

Az esti szür

lépést, s a H

nem tudván

te. —

* Az

és Gyoma

tán a Budap

tetés is meg

kerülövel Sz

mulva a kö

lesz állítva.

* Föld

több helyt v

ban f. hó 2

földrengés

oly nagy vo

harmadrésze

nápolyból sz

rökországtól

* A né

megye Ková

birtokos a z

mával félig

hoz kötötte

való meghag

ritják nevék

pező bérlők

* Egil

kesfehérvárt

a város dé

népszínmű 3
k Mihály.
eti Pannát, (Pa-
ezt Gábor nem
nyit. Ez a ren-
bor felkölti a
l, hogy egy
pálmát et pub-
odalom.
gértik egymást
meglepi vá-
ban még egy
aca Gyuri (Sz.
ka). Turbaes
s hogy meg-
na forró szen-
i. Különben
m. Sz. Németh
n továbbá egy
akarja elhi-
gy bigamiát
kiismeret sur-
Gonoszféle
i és jó, új és
ritás. Ennyi-
ya, melynek
vezete ér leg-
fogadta a
ggal ellátott
kor képeztek
át.
Pajor E. és
kkeszimában
gy Szatmári
lt a kovács
mal, aminek
lehetett az
K.
t megalaki-
i meghívás-
kezellet lesz.
k ez ügyet
lmébe.
unkban ala-
et* s ezzel
-ipar-bazár-
termében f.
d. u. 3 óra-
re van sze-
vni az ügy
ápril hó
evilaqua R.
i Nagyvára-
szedtet. Az
sét megkez-
idék kivá-
löléptetés
i. A maga-
ag nagyobb
or, ellenben
és a tiszt-
ély mérvű
ujjászerve-
Négy-
idényben.
n Szatmá-
störtőkön
ak jutalom-
re fog mű-

ködni. — Nyilván Irma, mint halljuk, jövő hét folyamán egy népszínműben fog bucsut venni a debreczeni közönségtől.
* Az iskolai takarékpénztárak száma csendesen de biztosan szaporodik. Még nem régen csak 200 iskolába volt az behozva: ma már a Veisz Bernát Ferencz urhoz érkezett jelentések szerint jelenleg az országban 254 iskolai takarékpénztár létezik.
* Szederfaültetés. Az osztrák államvasutársulat elhatározta, hogy vonalait szederfaültetéssel látja el. E határozatot már foganatosítja is a temesvárosi vonalon.
* Mándoky Béla színigazgatónak holnapután tartandó jutalomjátékát ismételve ajánljuk a közönség figyelmébe. — Nehéz, küzdelmes három év telt el, mióta Mándoky igazgatója színházunknak, s ő ez időszakot bár sok nélkülözéssel, kivívott ellentéték előidézésével élte át. A debreczeni közönség bizonyára nem lesz háladatlan az iránt, ki vele szemben sok jóakarattal viseltetett.
* Egy csecsemőt találtak tegnap délután a hatvanutca végén játszódó gyermekek. A gyermek mintegy két-hetes, s egy zsebkendőbe volt burkolva. Már megfűt állapotban találták. A rendőrség nyomozza a szivtelen anyát, de eddig minden eredmény nélkül.
* Feltámadt cigány. Nagy jagatás volt tegnap Farao népe közt. Meghalt az egyik „rokonság.“ Kimeredt tagjai, lecsukódott szemei kétségtelenül bizonyították a végső álmot beálltát. Elhelyezték tehát annak rendje-módja szerint egy faligára, s utnak indultak vele — a kórház felé. Mily nagy lön azonban a népség csodálkozása, midőn a „halott“ annak kapuja előtt leszállott a járműről, s a maga lábán támaszkodva be a feltűgelőhöz. Csak beteg lett. Meghalni még csak gondolatjában sem volt.
* Vízbe fullt. Folyó hó 2-án este szörnyű esetnek volt színhelye a Rába. Egy szegény napszámos lement a rábáhidra, a folyó partjához, hogy vizet igyék. Az esti szürkületben azonban eltéveszté a lépést, s a Rábába bukott. A szerencsétlen nem tudván uszni, — a rohanó ár elnyelte.
* Az árvíz miatt. A M.-Berény és Gyoma közötti vasúti megszakítás folytán a Budapest és Arad közötti összeköttetés is megszakadt. A közlekedés most kerülővel Szegednek történik. Nehány nap múlva a közvetlen összeköttetés helyre lesz állítva.
* Földrengés. Déleuropában ismét több helyt volt földrengés. Fehértemplomban f. hó 2-án reggeli négy órákor erős földrengést éreztek. Chios szigetén pedig oly nagy volt a rengés, hogy a város egy harmadrésze teljesen elpusztult. Konstantinápolyból szintén jelentik, hogy európai törökország több helyen földrengés volt.
* A névmagyarosításhoz. Somogy megye Kovácsi községében Barcza Ödön birtokos a zsellérbázak bérbeadása alkalmával félig komolyan félig tréfásan ahhoz kötötte az izraelitáknak a bérletben való meghagyásokat, — ha megmagyarítják nevüket. A mintegy hat családot képező bérlők beleegyeztek a föltételbe.
* Égiháború volt szombatón Székesfehérvárról, hatalmas zápor kíséretében a város déli részén, melynek szüntével

három színes szivárvány ölelte át az égboltozatot. A külső telektől alig félóra-nyira fekvő városrészen pedig nap sütött, mi a természet ezen játékát csak fényesebbé tette.
* A „Hymen“ cz. szépirodalmi hetilap — melybe közelébb a „Vasárnapi Lapok“ is beolvadt, — Mendelovics Lajosnál számonként is kapható.
* A herceg neje nem hercegné ha a polgári osztályból származik. Ezt mondta ki a lipcei törvényszék egy a napokban végződött pör eldöntése alkalmával. Az eset következő: Sayn Wittgenstein-Sayn Lajos herceg 1876-ban a herceg meghalt. Későbbén Sayn Frigyes herceg beporolte az özvegyet, hogy az a hercegnői címet használja, s a Sayn-féle címet bitorolja. A törvényszék az özvegyet elmarasztalta, s a következő végzést hozta: A főnemesség egyik tagjának házasságára lépése a polgári osztály valamelyik tagjával, balházasságának tekintendő, mely az asszonyt, bár a házasság törvényes és érvényes, nem helyezi a férj rangjába, hanem az megmarad előbbeni állapotában.
* Regényes bűnügy. Négy év előtti nagy feltűnést keltett Nagy-Kanizsán bizonyos Mannaberg asszony temetése, ki nek holtteste Párisból szállítottatott oda. Az elhunyt Nagy-Kanizsán született és végrendeletileg meghagyta, hogy szülőhelyén temessék el. Gyermekei anyjuk halálának évfordulója napján rendszeren eljöttek Párisból és itt nagy összegeket osztottak szét a szegények között. A napokban a nagy-kanizsai törvényszék Párisból azt az értesítést vette, hogy Mannaberg asszony a legjobb egészségnek örvend a — börtönben. Gyermekeivel egyetértve, halottának adta ki magát, hogy felvehesse a 170.000 frankot, melynek erejéig biztosítva volt. Hogy a temetőben Mannaberg név alatt ki temettetett el, az a koporsó titka.
* Az árvíz-veszedelem nem csak hogy nem szűnik, de egyre fenyegetőbb alakot ölt, a Hármaskörös vidéke, a Tisza és a Szamos menté végpusztulással van fenyegetve. H.-M.-Vásárhelyen a víz folytonosan nő, kevés a remény; magasság 25 láb 2 hüvelyk. Ha beszakad, akkor Mindszent, Szentes, és az összes tanyák veszve vannak. Vásárhely vidéke is elúszik, de a város maga ma biztosítva van. A tanyaiak már húzódnak folyton a városba, mert a földjeiket legnagyobb részt a fakadó és vadvíz már ugy is elvette. Nagy nyomoruságnak néz elébe a nép.
* A Lendvay emlékközbizottság Nagybanán a napokban ülést tartott s megemlélt a Felek Miklós által már elküldött márványtáblát. A kölap, mely a nagy színművész szülőházát fogja díszíteni, fehér karrarai márvány, zöld kőszegélyvel, a lapba aranyozott koszoru és distichon van véve. A bizottság egyszersmind a leleplezési tünep napjával május 26-kát áldozó csütörtököt, tűzte ki, s intézkedett, hogy az irodalom és művészet képviselői is meghívassanak.
* London villamos világításban. Márczius 21-dikén este világították meg először a City város részét Londonban, villa mos lámpákkal, — még pedig a City felé Siemens rendszere szerint, — másik felét Brush-féle lámpákkal. Az eredmény bámulatos volt. Az egész City hold fényben látszott fürödni és a legerősebb légszesz lángok pislogó gyertyáknak látszottak. A következő napon a légszesz lángokat nem is gyújtották meg. A légszesz világítás — legalább Londonban — nemsokára a múlté leendő.
* Egy tanuló öngyilkossága. Budán nagy feltűnést kelt Wilaczil Ferencz nyugalmazott vasúti főmérnök hasonnevű 17 éves fiának öngyilkossága. Az ifju a 70 éves Wilaczil legifjabb fia s a budai főreáliskola 7-ik osztályába járt s itt szorgalmasan által megszerezte minden tanárának szeretét. — Tegnapelőtt este a fiu mellbe lötte magát, daczára a gyors orvosi segélynek, meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Csarnok.

Az élet árnyai.

II.

Egyszer szeretett!

Mosolygó, vidám leányka volt, a kis Malvina. Arcz'n ott ragyogott az ifju kor ártatlan mosolya, a tündéri zománc, melynek hamvát nem törölte le, az élet küzdelme. —
Pedig ő rá nem mosolygott az élet soha sem. Mostoha gyermeke volt a szerencsének, el is feledkezett ő róla egészen.

Azért nyugodtan, elégedetten élt. Egész nap ott gőnyedt a varró gép előtt. Vidáman dalolta ezüst esengését hangjain kedves nép-dalait s mosolygva hallgatta annak a halvány szöke fiatal embernek értelmes szavait, ki naphosszat elült mellette.
Csak néha komorodott el. Mikor az a halvány, ábrándozó fiu, olyan keserűn panaszkodott reá, a mért nem szereti. Tehetet-e róla? Hát tud-e ő szívének parancsolni, hogy őt szeresse és ne azt a szép, derék bátor embert, a ki egyszerű életét menté meg. Az övét is, meg beteg anyját.
Régen volt az nagyon, de most is emlékezik reá.
Szép vasárnap délután volt. Beteges anyjával a ligetbe ment ki, élvezni az ősze levegőt, a nyíló virágok kedves illatát, a szabad, viruló, pompás természetet. Ott sétáltak a nagy utat segélyező gesztenye fák árnyas lombja alatt.
Egyszer a tömeg gyorsan menekülni akar, s egy megvadult lovaktól vont fogat közeledik feléjük szemkápráztató gyorsasággal.
Ők nem tudtak sehova sem menni. Beteg anyja nem volt képes futni s má csak egy pillanat s ők ottan halnak meg, de elő ugrik egy ifju ember, aczélizmu karjaival megkapja a száguldó lovak gyeplőjét, s azok engedve az erős izmoknak, azonnal megálltak és ők mentve voltak...
Malvina e pillanattól fogva szerette bátor mentőjököt.
Nem tudta hogy: ki, nem kérdezte soha, — de ő volt álmainak, ifju ábrándjainak eszményi alakja, mindég csak rá gondolt s mindég szerelmesebb lett az ifjuba, ki hőstette után nem jött elébük, hogy halálkodásukat elfogadja, hogy jutalmat vegyen.
Szívét, szerelmét adta volna Malvina ezért!
Es oda is adta!
Egyszer találkozott ideáljával a Duna parton. Megismerték egymást — beszéltek együtt s az ifju hamar észrevette a lányka szerelmét.
Megérté szavából, hogy ez a szép virág az ő számára nyílt, hogy feléje hajlik, csak lekell törnie...
Es az a halványszöke fiu, sirathatta azt a virágot, melynek illatát már élvezte s ha egyszer élvezék — eldobják, mint a fonnyadt, megunt száraz virágot.
Malvina feláldozta lángoló szerelmében ártatlanságát, oda dobta szívét, életét, mindenét annak lábaihoz, a kik szeretet, szenvedélyvel, olthatatlan hévvel...
Aztán az történt, a mi olyan mindennapi már.
A bátor megmentő, az élvhajász ifju, megunta Malvínát s új életet keresett. Talált is könnyedén, hisz a szív ma már csak árucekk s bohónak tartják a ki erkölcsöt predikál...
Malvina pedig a megvetést, az eldobást, nem tudta elviselni. Hiába vigasztalta a sápadt szöke ifju, hiába kérte, hogy szeresse már őt, ő megbocsátja a miket vétkezett és boldogok lesznek...
A bánatos leányka nem fogadta el. Minek is? Hát mit ér neki az élet azután? Mit adhatna cserébe, a nagy szerelmért? Egy ösztört szívét, egy feloldult ártatlan édent — sivarra tarolva!
Aztán ő most is szerette a bátor megmentőt, szerette bár megunta és eldobta őt, az ő szívében csak annak képe élt, az ő szíve csak egyszer szeretett...
Aztán mikor nem tudta tovább elrejteni bukása szegényét, kiment a ligetbe, s ott egy zsinagoga mellett hófóhér nyakára — s ott a hol először látta ideálját, ott oltá ki ifju életét...
Beteg anyjának szíve repedt meg leánya halálán.
A halvány szöke fiu pedig, kikísérte őket a temetőkertbe, virágokat ültet azok sírhalmára...
Vajjon megérti-e a mit a virágok susognak, ott a mély sírban lent, az a ki nem tudta őt szeretni, mert szíve egyszer nyílt, csak egyszer szeretett...!
Talan még most is arról álmodik, a ki életét megmenté és a kiért aztán eldobta az életet magától!...

Időjárás i jegyzések.

Európában; A depresszió (750) Franciaország felől terjed keletre Magyarország nyugati részébe (752—754) a nagy légnomás (764—765) a kontinens keleti részében van. Az idő többnyire keleties szelek mellett általában borus. Franciaországban és Ausztriában esős. A hőmérséklet többnyire nagyobbodott.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük má hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megtegyék.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetükrézzel. Lakása n.-hatvanutca 1576. sz. a.

— Budapesti tőzsde, ápril 7. —
Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.51 kr; 20 francos arany frt 9.27 kr.

Debreczeni terménypiacz.

— ápril 5.
Egy hectoliter buza 8.62—9.76 kr.
" " kétszeres 7.08—7.72 "
" " rozs 6.66—7.32 "
" " árpa 3.74—4.06 "
" " zab 2.36—2.84 "
" " tengeri 3.97—4.55 "
" " köles 3.74—4.06 "
" " köleskása 8.94 "
1 zsák burgonya 50 kgr. 1.80, 100 kiló szalonna 61, 62, 63 frt, 100 kiló hajt 61, 62, 63 frt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

189. 17. sz.
8. Bérl. Péntek, ápril 8-án
adatik:

INDIGÓ KIRÁLY

Operette, 3 felv.

Szombaton Mándoky Béla jutalmára

K E A N.

Dráma 5 felv.
Kezdeté 7 órakor.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Kávészarnok

megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a Némety-féle háznál a czepléd-utezán a

„KOMLÓ“-hoz

czimzett kávécsarnokot ismét átvetem s azt ujonnan berendeztem a közönség kényelmére, hogy ez által a nagyérdemű közönségnek szives pártfogását, mint ezelőtt, jövőre is kiérdemeljem.

Egyidejűleg nem mulasztatom el a nagyérdemű közönségnek eddig irántam tanúsított pártfogásáért köszönetet nyilvánítani s a további támogatást biztaltal kikérni.
Debreczen, 1881. ápril hó.

Özy. Weinbergerné Jeney Eszter,

Felhívás 4000 db. negyed Tiszavölgyi sorsjegy előjegyzésére.

1890 ig évenként három húzás. Legközelebbi sorolás folyó év majus 15 én. Főnyeremény egy negyedsorsjegy 25,000 frt, kamatozás 4% a névértéktől.

A magyar leszámítoló és pénzváltóbank Budapesten a nmu m. kir. kereskedelmi minisztériumnak a m. kir. pénzügyminisztériummal egyetértéssel 1881. február 2-án 3445. szám alatt kelt beleegyező rendeletére való hivatkozás mellett

negyed Tiszavölgyi sorsjegyeket

bocsát ki, azaz negyed részjegyeket a Tisza és mellékfolyói szabályozása és Szeged város újjáépítése céljából 1880. évben kibocsátott 4%-os ny. remény kölcsönnek.

Ezen részjegyeket feltételei alapján egy ily részjegyeket vevője az abban megjelölt Tiszavölgyi sorsjegy egy negyed részére tulajdonjogot és ezáltal igényt szerzett mindazon pénzügyi egynegyedére, melyek az illető Tiszavölgyi sorsjegy kamat és ny. remény fejében kifizetésre kerülnek.

Ezen összegek beszedését, alólított bank és részjegy birtokosok számára költségmentesen eszközöli, ugyaz az eredeti sorsjegyet részjegy birtokosok részére őriz tben tartja, az eredeti sorsjegy azonban a megfelelő részjegy bemutatása mellett nála mindenkor megtekinthető és az arról kibocsátott négy részjegy visszaadása ellenében barmikor átvehető.

A következő táblázaton eszközölt összehasonlításból.

A következő táblázaton:

Sorsjegynem:	Az évi húzások száma	A főnyeremények összege o. é.	Adólevétel a ny. remények kiadásánál o. o. kamatokban	Kamatkozó o. o. kal	Be időszertől arfolyam illetőleg vételára o. é.
1 Windisebgráts	1	20.000	15	0	40.—
2 Salm	2	40.000 20.000	15	0	51.—
3 Krakói	1	25.000	15	0	20.50
4 Salaburgi	2	15.000 10.000	15	0	22.50
5 Innsbrueki	1	15.000	15	0	25.—
6 Budai	1	20.000	6 1/4	0	42.50
7 Chlary	1	25.000	15	0	42.—
8 Tieszti	1	10.000	15	4% 50 frt után	66.—
9 Egy negyed Tiszavölgyi	1890. évi 3	25.000	0	4% 25 frt után	30.—

mind: az évi húzások számát, a főnyeremény nagyságát, a nyeremények adómentességét, és a kamatozást illetőleg a negyed Tiszavölgyi sorsjegyek javára oly nagymértvű előnyök mutatkoznak, hogy azoknak megvárlása, különös tekintettel a nyújtott bizto-ítékra, legjobban ajánlható.

Az alólított bank ezennel előjegyzést nyit 400 darab ily negyed Tiszavölgyi sorsjegy 30 forintért számítva darabját.

Az előjegyzés tart f. é. april 4-től 12 ig.

Az előjegyzést tetszés szerint átvetheti az eredeti negyed sorsjegyet, illetve annak értékét rögtön, vagy pedig fizethet ideiglenes nyugta ellen előzetesen 10 frtot és a maradék 20 frtot (minden kamatmegterítés nélkül) legkésőbb f. é. május 10 ig a midőn azután annak eredeti negyed sorsjegy kiadatik.

Megrendelések utánvét mellett is teljesíttetnek.

Magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank, Dorottya u. 8. sz.

Mint gyógymód minden időben használható.

VALÓDI WILHELM

Mint gyógymód minden időben használható.

köszvény és csúsz ellenes

VÉR TISZÍTÓ-THEA

(vértisztító-szer köszvény és rheuma ellen), mint egyedüli és biztosan ható vértisztító-szer van előismerve.

Engedélyezve a c. kir. udv. iroda 1858. december 7-i határozata szerint.

Eredménye bizonyos hatása kitünő.

C. kir. őfelsége által a hamisítás ellen védett. Bécs 12. máj. 1870.

Ez a tea az egész szervezetet tisztítja; mint semmi más tea, a test minden részét átjárja és belső használat által minen betegségre hajlandóságot elkerget a test belsőjéből és a működés biztos s hosszan tartó.

Alapos gyógyítása a köszvénynek, rheumának, gyermek lábának és megrogzott bajnak; valamint a sebnek és más testbőrön jelentkező betegségeknek, pattanásnak akár a testen, akár az arcon és syphilis kiütéseknek.

Feltünő, kitünő eredményt mutatott e tea n máj és lép bedugulásánál, valamint a hámorrhoides állapotoknál, sárgaság, erős ideg- és derékfájdalmaknál és gyomorerőltetéseknel, al-bedugulásoknál, pollurióknál, férfierőtlenedéseknél stb.

Szenvedéseket, skropholus betegségeknel és mirigydagánatoknál, e tea tartós használata után kigyógyít.

Egyedüli valódi alakban csak Wilhelm Ferencz gyógyszerésznel Neunkirchenben kapható.

Egy csomag 8 részre osztva, az orvos rendelése szerint készítve használati utasítással 1 frt, csomagolás és bélyeg 10 kr.

ÓVÁS. Minden hamisított vásárlást kikerülendő, WILHELM-féle köszvény és oszellenes tea kérendő, mert hasonló jegyű, de név nélküli hamisítások is árulnak, melynek megvételétől óvni a közönséget.

A Wilhelm-féle köszvény és oszellenes vértisztító tea kapható: Debreczenben: Berghoffer István fűszerkereskedésében. Budapesten: Török József gyógyszerésztárában, Thallmayer A. és társánál. C. abán: Biener B. nál. Egerben: Köllner Lőrincnél. Nagyváradon: Jánky Antalnál. Gyöngyösön: Mersits Nándornál. Miskolcon: Ujhazy Kálmannál. Nagy-Banyán: Haraosek F. nál. Nyiregyháza: Spitscher Gyulánál, Sátoralja-Ujhely: Teutsch Józsefnél.

Nestle Henri gyermek tápláló lisztje.

Nagy érdem-oklevél.

Különböző Kiváló kiállításoktól orvostudorok arany-ÉRMÉK. számos BIZONYÍTVÁNYAL

Gyári jegy.

Teljes tápszer csecsemők és gyenge gyermekeknek.

Főraktár Osztrák-Magyarország részére: BÉCS, I, Naglergasse 1-ső szám.

F. BERLYAK.

Egy doboz ára 90 krajczar.

Bécs és a vidék minden gyógyszerésztárában kapható.

ÓVÁS.

Csak akkor valódi, ha a doboz fed-le az itt látható védjeggyel van ellátva.

NB. A nem valódi dobozokon, hiányzik a központi raktárnok F. Berlyak kézalírása.

500 drb

szép kifogástalan cigarettet lehet könnyen készíteni minden órában az én, a es. k. dohánygyárban is használatban levő

CZIGARETTLI

gépecskémmel,

mely ércből, csinosan készítve, 3 féle alakban, (vékony, közép, vastag) különbség nélkül, darabonként használati utasítással 65 krajczárért kapható.

Cigarettli papírjaim, szintén 3 féle nagyságban, csak a valódi francia „Le Houblon” papírból kóstál:

Sima 1000 drb 50 kr.
 „ „ arany nyomással 1.10 kr.
 Szopókával, sima 1 carton 500 darb 1.05 kr.
 Szopókával, és arany nyomással 1. carton 500 darabbal 1.50 kr.
 Megrendelések eszközendők levél úján utánvét vagy az összeg beküldése mellett.

Nagyban árleengedés.
 Raktára a CAWLEY & HENRY francia cigarett papir és gépecskéknél

WLACH ALBERT,

Bécs, II. Pratersgasse, Nr. 18.
 Ecke der Asperngasse, Hotel Európa.
 (148.)

Áldást alkotott és a tüdőbetegeknek és mellhájban szenvedőknek gyógyulást és enyhülést hozott.

(Egy meggyógyult saját szavai.)

Richenbach grófné szül. Rohtkirch Trach Bunzlauben, egyike azon számos tábori betegek ápolónőinek következőleg nyilatkozik: Ha a szegény sebesültek örömet láthatná, midőn a palackkal közeldek a legnagyobb jutalmat lenné az ön jótéteményéért. Azon meggyőződésében vagyok, hogy védezem nemcsak a fölépülnek, és erejüket vissza nyerendik. Immeres, miszerint az aromatikus máltára nővényszappan fürdésnél és mint pipereozikk használva az emberi test izomára inaira és csontjaira erősödőleg hatnak, és utóbbi egyszersmind a bőrt szépi és rugékonnyá teszi. Az orvosok ragályos befolyású betegségek ellen nagyobb mértékben rendelik; miután Hoff János ur gyartmányai többé nemcsak napi tünevények, hanem száz meg száz intézetben és kórházban mint kipróbált hathatós szerek használtatnak, és valóban azok, aminek állítatnak, ennek következtében az orvosok is betegieknek ezen ma-

lát. készítményeiket jó lélekkel ajánlhatják. Kérek egy újabb küldeményt 100 palack malata kivonati egészségőrt és 10 kiló, l. sz. csokoládét.

Hoff János

urnak, es. k. udvari szállítója majdnem az összes európai udvaroknak, es. k. tanácsos, a koronás arany érdem kereszt tulajdonosa, több porosz és német magas rendjel lovagja. Bécs, Gyár: Grabenhef 2 sz. Raktár Graben, Bräunerstrasse 8. sz. Debreczen: Főraktár Riekl J. Z. mos és Csanak Józsefnél. (55)

TAVASZI

Férfi öltönyök gyermek öltönyök,

tavaszi felöltönyök,

reádes áron alól kaphatók

az által. bazárban

Debreczen, nagy-várad-utca a megyeház mellett

Ugyanott 4000 kötet regény következő árban kapható. Példák:

Abbé A fa'u lelkése 3 k. 1 frt 20.
 Beóthy A puszták fia 1 k. 40 kr.
 Cherbulier Egy becsületes aszony története 2 k. 80 kr.
 Dunas A kaméliás hölgy 1 k. 35 kr.
 Eötvös A nővérek 2 k. 80 kr.
 Freitag Kalmár és báró 2 k. 2 frt.
 Gaborian Le Coque ur 2 k. 80 kr.
 Hugó A nevető ember 4 k. 2 frt.
 Jókai Erdély aranykora 2 k. 50 kr.
 József Zsilyomi 1 k. 35 kr.
 Kock A 3 szoknyás leány 1 k. 25 kr.
 Lauka A vid. k 2 k. 50 kr.
 Harlit Sajat erejéből 3 k. 1.20.
 Nagy Ig. Hajdan és most 2 k. 60 kr.
 Ormos A banya sziklája 2 k. 60 kr.
 Podmanicky A fekete domino 2 k. 70.
 Rózságyi A fertály mágnesok 1 k. 40.
 Sand Indiana 1. k. 30 kr.
 Takray Esmond Henrik 2. k. 80.
 Urvary Babérlevelek 1 k. 25.
 Vas G. Egy ali-pin 1 k. 80 kr.
 Vértesi Világ folyása 1 k. 35 kr.
 Nieland Abderitai 2 k. 70 kr.
 Zihocke Wolfenbiltheli hercegnő 1 k. 70

Könyvjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerésztárban.